

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 3

Філіп Л. О. Філіпковська

«31» серпня 2021 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістика та редагування науково-технічних текстів

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 08 Право

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 053 Психологія, 801 Право

(код і найменування спеціальності)

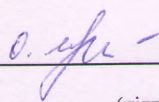
Освітня програма: Документознавство та інформаційна діяльність, Прикладна лінгвістика, Психологія консультування та психотерапія, право

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: *другий (магістерський)*

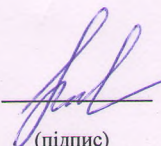
Силабус уведено в дію з 01.09.2021 р.

Харків – 2021 р.

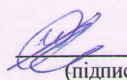
Розробник: Медведь О. В., к. філол. н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
документознавства та української мови (№ 801)

Протокол № 1 від «30 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри к. філос. н, доцент А.Є. Прилуцька
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

 І.С. Казарцева
(підпис) (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Медведь Олена Вікторівна,
канд. філол. наук, доцент. Із 2002 р.
викладає в університеті такі
дисципліни:

- «Загальне мовознавство»,
- «Лінгвістичні основи документознавства (у тому числі стилістика та літературне редагування)»,
- «Стилістика та редагування науково-технічної документації»;
- «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Напрями наукових досліджень:
термінознавство, літературне
редагування, методика викладання
української мови як іноземної.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредитів ЄКТС (150 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин,
самостійної роботи здобувачів – 102 години.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна
робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий)
контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) –
українська мова (за професійним спрямуванням).

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – дипломна
робота магістра.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «Стилістика та редагування науково-технічних текстів» полягає в тому, щоб опанувати теоретичними засадами й практичними прийомами стилістичної ідентифікації та редагування науково-технічних текстів, а також засвоїти вміння, які б дозволяли на практиці реалізувати ці знання.

Завдання

Ознайомлення з основними поняттями теоретичної та функціональної стилістики й літературного редагування; набуття навичок практичної роботи з науково-технічними термінами та текстами; підвищення загального рівня професійної та мовної культури.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність вести професійну комунікацію державною мовою;
- здатність проводити дослідження та презентувати результати, зокрема державною мовою з дотриманням вимог чинного правопису, стилістики та культури мовлення;
- здатність до усної та письмової комунікації іноземною та державною мовою, зокрема державною мовою з дотриманням вимог чинного правопису, стилістики та культури мовлення;
- здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач зі спеціальності, зокрема в укладенні та редагуванні документації зокрема державною мовою з дотриманням вимог чинного правопису, стилістики та культури мовлення.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- уміти застосовувати технології та процедури опрацювання наукової інформації, зокрема в укладенні та редагуванні наукової документації, зокрема державною мовою з дотриманням вимог чинного правопису, стилістики та культури мовлення;
- володіти культурою наукового мислення, вміти узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в науковій діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням, зокрема інформацію, викладену державною мовою з дотриманням вимог чинного правопису, стилістики та культури мовлення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Науковий стиль української мови.

Тема 1. Науковий стиль у системі функціональних стилів сучасної української літературної мови.

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття про сучасну українську літературну мову, систему її норм і функціональних стилів. Становлення й розвиток наукового стилю сучасної української літературної мови. Змістові та структурні особливості наукового стилю сучасної української літературної мови.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-12 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Історичний розвиток вітчизняного термінознавства (загальний огляд).

Тема 2. Лексичні особливості наукового стилю сучасної української літературної мови.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття «Терміни й номени як основні складники лексики наукових і технічних текстів (робота з текстами)».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття про лексику для спеціальних цілей (загальний огляд). Терміни як основні лексичні одиниці наукових текстів. Номени як складники лексики наукових і технічних текстів. Професіоналізми як лексичні одиниці усного професійного спілкування.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-12 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Лексичні норми наукового стилю.

Тема 3. Морфологічні засоби наукового стилю.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальне поняття про морфологію та частини мови. Іменники в науково-технічних текстах. Прикметники, займенники та числівники в текстах наукових і технічних документів. Дієслова в наукових і технічних текстах.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Морфологічні норми наукового стилю.

Тема 4. Особливості українського наукового синтаксису.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Практичне заняття «Синтаксичні особливості наукових і технічних документів (робота з текстами)».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні поняття синтаксису української мови. Речення як основна синтаксична одиниця. Дієслівність як основна ознака українського речення. Активність конструкцій як особливість українських речень у науково-технічних текстах. Безособовість речень у науково-технічних текстах.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-16 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Синтаксичні норми наукового стилю.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Редагування науково-технічних документів.

- Тема 5. Загальні засади редагування науково-технічних документів.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття літературного та наукового редагування. Предмет, об'єкт і завдання редагування наукових і технічних текстів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-12 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Історія розвитку вітчизняного редагування (загальний огляд).

- Тема 6. Структура об'єкта редагування. Типи структур редагування.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття «Практична робота з редагування наукових текстів».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Структура об'єкта редагування. Робота редактора з темою наукового або технічного тексту. Робота редактора з композицією текстів науково-технічної сфери. Фактична структура об'єкта редагування. Логічна структура об'єкта редагування. Мовна структура об'єкта редагування.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-12 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Багатоплановість редакторського читання тексту.

Тема 7. Норми редагування. Типи помилок у документних текстах.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття норми редагування. Типи норм редагування. Поняття помилки. Типи помилок. Особливості помилок у науково-технічних документах.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-12 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Робота редактора з джерелами науково-технічної інформації.

Тема 8. Види й техніка правлення текстів науково-технічних документів.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Практичне заняття «Практична робота з редагування наукових текстів».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття правлення. Коректура. Система коректорських знаків.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10-16 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оцінювання якості редагування.

Модульний контроль 2

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

- Обсяг аудиторного навантаження: 1 година.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних завдань.	0...6	2	0...12
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних завдань.	0...6	3	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Загальна активність	0...4		0...4
<i>За семестр</i>			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90-100	зараховано
75-89	
60-74	
01-59	не зараховано з можливістю повторного складання

Залік проводиться у вигляді тестування. Тест складається з 16 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 5 балів) та двох питань відкритого типу (максимальна кількість балів за відповідь на одне питання – 10).

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Зараховано (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі лабораторні роботи.

Зараховано (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні процеси, характерні для різання металів (деформації, стружкоутворення, наростоутворення, основні моделі зносу ріжучого інструменту, процеси теплоутворення та тепловідведення в зоні різання, порядок розрахунку елементів режимів різання, основні види різання металів). Відпрацювати та захистити всі лабораторні роботи.

зараховано (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо процесів при різанні металів, вміти розраховувати та призначати режими різання, мати уявлення щодо оснащення різальних верстатів. Відпрацювати та захистити всі лабораторні роботи.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• Навчально-методичне забезпечення дисципліни «Стилістика та редагування науково-технічної документації» для магістрів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т»; розроб. О. В. Медведь. – Харків, 2019. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_A_A_Stilistik_Rre.pdf

11. Рекомендована література

Базова

1. Годунок З. В. Літературне редагування (практикум) : [навчально-методичний посібник] / З. В. Годунок. – Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2017. – 104 с. – Режим доступу : https://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/Hodunok_posib.pdf
2. Гузенко С. В. Літературне редагування : навч.-метод. посіб. / С. В. Гузенко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2012. – 140 с. – – Режим доступу : http://library.mdu.edu.ua/Documents/Praci%20vukladachiv/fakultet%20filologii%20ta%20jurnalistuku/Guzenko_L_red.pdf
3. ДСТУ 3966–2000.
4. Партико З. В. Основи редагування: у 2 кн. [текст] / З. В. Партико. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – Кн. 1 : підручник. – 332 с. – Режим доступу : <http://lira-k.com.ua/preview/12745.pdf>
5. Пентилюк М. І. Культура мовлення і стилістика. – Харків: Ранок, 2016. – Ч. 1. – 100 с.; Пентилюк М. І. Культура мовлення і стилістика. – Харків: Ранок, 2016. – Ч. 2. – 100 с.

Допоміжна

1. Бирик С. П., Єрмоленко С. Я., Коць Т. А. та ін. Літературна норма і мовна практика: монографія / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
2. Гузенко С. В. Літературне редагування : навч.-метод. посіб. / С. В. Гузенко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2012. – 140 с. – – Режим доступу : http://library.mdu.edu.ua/Documents/Praci%20vukladachiv/fakultet%20filologii%20ta%20jurnalistuku/Guzenko_L_red.pdf
3. Стилістика української мови: навчально-методичний посібник / [упорядники: А. С. Попович, Л. М. Марчук ; за ред. А. С. Попович]. — Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. – 172 с. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/601>

4. Коломієць І. І. Стилїстика української мови: навчально-методичний посїбник для студентів факультету української філології. Умань: ПП Жовтий, 2011. 146 с.

5. Конторчук Г. Стилїстика сучасної української мови: практичний курс: навчальний посїбник для студентів вищих навчальних закладів. Житомир: Рута, 2012. 219 с.

6. Шевченко Л. І., Шулінова Л. В. Стилїстика української літературної мови: функціональна діагностика тексту : навч. посїб. / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2012. 350 с.

ДОДАТОК

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 08 Право

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 053 Психологія, 801 Право

Освітня програма: Документознавство та інформаційна діяльність, Прикладна лінгвістика, Психологія консультування та психотерапія, право